

Tallinna Haridusamet

15.12.2023 nr 9.5-2.2/23-
24/10/1-3

**Tallinna Arbu Lasteaia haldusjärelvalve õiendi
kinnitamine**

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 31 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelvalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Arbu Lasteaia haldusjärelvalve õiendi (lisatud).
2. Lasteaia pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kerli Moora
peaekspert

Lisa: Tallinna Arbu Lasteaia haldusjärelvalve õiend

Koopia: Tallinna Arbu Lasteaed

TALLINNA ARBU LASTEAIA HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tallinna Arbu Lasteaed (edaspidi *lasteaed*) on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav 12-rühmaline alusharidust pakkuv õppeasutus aadressil Arbu 15, Tallinna linn, 13617, Harju maakond.
2. Järelevalvet lasteaia üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 25. juuli 2023 korralduse nr 9.5-2.2/23-24/10/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tallinna Arbu Lasteaias“ alusel lasteaia ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Kerli Moora ja Kaidi Maask.
3. Haldusjärelevalve algas 18.10.2023.
4. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas on lasteaias korraldatud õppe- ja kasvatustegevuse, sh eestikeelse ning eesti keele õpet toetava õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimine; kuidas on korraldatud lasteasutuse arengu planeerimine, sh eestikeelsele õppele ülemineku planeerimine; kas õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolituse; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
5. Järelevalves vesteldi direktoriga, õppealajuhatajaga, õpetajatega, tugispetsialistidega, hoolekogu lastevanemate esindajatega ning tutvuti lasteaia dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, võrreldi lasteaia dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

1. Lasteaia pidaja on Tallinna Haridusamet. Lasteaias on 12 rühma: üks sõimerühm; kaheksa aiarühma, millest neli töötavad projekti „Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeele rühmas” raames; kaks tasandusrühma ja üks hoiurühm. EHISE andmetel käib lasteaias 2023/2024. õppeaastal 243 last.
2. Lasteaia üheks tähtsamaks väärtuseks on õppekava kohaselt tervis. Eripärana saab tuua välja Sebastian Kneippi tervise filosoofia rakendamise, mis põhineb viiel sambal: vesi, liikumine, taimed, tervislik toitumine ja emotsioonid. Lisaks on lasteaias olulisel kohal õuesõpe, projektõpe, keskkonnaharidus ja erinevates projektides osalemine.
3. Õppe- ja kasvatustegevuse õiguspärasuse hindamisel selgus, et lasteaia õppekava vastab kehtivatele nõuetele. Järelevalve ajal oli lasteaias kinnitamisel ka uus õppekava, mis on nüüdseks kinnitatud. Uues õppekavas on seadusega kooskõlla viidud arenguvestluste läbiviimise korraldus.
4. Lasteaial on kehtiv arengukava ning sisehindamist on viidud läbi regulaarselt. Lasteaial on eraldi tegevuskava eestikeelsele õppele üleminekuks ning arengukavas on eestikeelsele õppele üleminekule pööratud tähelepanu.
5. Lasteaed on hoolekogu nõusolekul suurendanud laste arvu aiarühmades ja sõimerühmas, kuid aiarühmades on rohkem lapsi, kui koolieelse lasteasutuse seadus¹ (edaspidi *KELS*) lubab. Mõned aiarühma lapsed käivad EHISE andmetele lasteaias 0,5 kohaga, kuid pole selge, palju neid igas rühmas on ja kuidas on lasteaed korraldanud õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise juhul, kui rühmas on kõik lapsed kohal.
6. Lasteaias toetavad lapsi igapäevaselt psühholoog ja kolm logopeedi. Lasteaiale on tehtud ettekirjutus tagada eripedagoogi teenuse osutamine ja ettekirjutus hinnata psühholoogi teenuse vajalikkust ja vajaduse olemasolul teenuse osutamine kvalifitseeritud tugispetsialisti poolt.
7. Lasteaia õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli kokku 35. Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 30 õppe- ja kasvatusala töötajal. Arvestades õpetajate töökoormust viivad 84% õppe- ja kasvatustegevuse mahust läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 16% läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Keeleameti hinnangul ei vasta üheksa õppe- ja kasvatusala töötaja keeletase kehtestatud nõuetele. Lasteaed toetab mitmekülgset õpetajate eesti keele õpet ning direktor loodab, et sügiseks on igas rühmas vähemalt üks eestikeelne õpetaja. Lasteaiale on tehtud ettekirjutus kahe kvalifikatsiooninõuetele mittevastava pedagoogiga, kellel on sõlmitud tähtajatud töölepingud, sõlmida tähtajalised töölepingud.

¹ KELS, § 7 lg-d 1, 1¹.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Lasteasutuse arengu planeerimine

Arengukava

1.1. Koolieelse lasteasutuse seadus² sätestab, et lasteasutuse järjepideva arengu tagamiseks koostab lasteasutus koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga lasteasutuse arengukava. Arengukavas määratakse lasteasutuse arenduse põhisuunad ja -valdkonnad, tegevuskava kolmeks aastaks ja arengukava uuendamise kord.³ Järelevalves esitati lasteaia arengukava aastateks 2019–2024, kus on kirjeldatud arengu põhisuunad järgmistes valdkondades: eestvedamine ja juhtimine; personali juhtimine; õppe- ja kasvatustegevus; avaliku suhtlemise ja partnerluse juhtimine; ressursside juhtimine. Arengukava on kinnitanud lasteaia pidaja käskkirjaga⁴ ning see on saanud heakskiidu lasteaia pedagoogiliselt nõukogult⁵ ja hoolekogult⁶. Arengukavas on esitatud arengukava uuendamise kord ning arengukava on avalikustatud lasteaia kodulehel.

Tegevuskava

1.2. Määruse⁷ kohaselt määratletakse lasteasutuse tegevuskavas lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad. Järelevalves esitati nii arengukavale lisatud tegevuskavad aastateks 2019–2021 ja aastateks 2022–2024 kui ka 2023/2024. õppeaasta tegevuskava.

Järelevalvele esitatud kõigis tegevuskavades on määratletud lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad, nagu näeb ette määrus⁸. Lasteaia tegevuskava 2023/2024. õppeaastaks on kinnitanud direktor⁹.

1.3. 2023/2024. õppeaasta tegevuskavas on toodud mh välja järgmised eesti keele õpet toetavad eesmärgid: igale lapsele on loodud turvaline ja eesti keele arengut toetav keskkond; lasteaia on korraldatud ettevalmistus eestikeelsele õppele üleminekuks; laste ja õpetajate digipädevuse arendamiseks on kasutusel kaasaegsed digiseadmed, mis toetavad eesti keele õpet. Tegevuskavas toodud tegevustest toetavad eestikeelsele õppele üleminekut veel järgnevad: eesti keele õpetajate ainesektsiooni moodustamine; eesti keele kursused töötajatele; koostöö eesti lasteaia; eestikeelsete etenduste külastamine.

Eestikeelsele õppele üleminekut toetab 2022–2024 tegevuskavas toodud personali juhtimise eesmärk, et igal aastal tagatakse personalile eesti keele tasemekoolitused, osalemine erinevates projektides ja koostöö teiste lasteaedadega. Samuti on nähtud ette õpetajate koolitamine ja nõustamine eesti keele metoodikakeskustes.

1.4. Lasteaial on koostatud ka eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava 2023/2024. õppeaastaks, tegevuskava on kinnitanud direktor¹⁰. 2023/2024. õppeaasta eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava eesmärgid on järgmised: pakkuda igale lapsele võimalus omandada

² KELS, § 9¹ lg 1.

³ KELS, § 9¹ lg 2.

⁴ Tallinna Haridusameti juhataja 24.01.2019 käskkiri nr 1.2/37.

⁵ Pedagoogilise nõukogu 12.11.2018 koosoleku protokoll nr 02.

⁶ Hoolekogu 12.11.2018 koosoleku protokoll nr 02.

⁷ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 2.

⁸ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 1.

⁹ Direktori 30.08.2023 käskkiri nr 1.2-22 „Tallinna Arbu Lasteaia tegevuskava kinnitamine“.

¹⁰ Direktori 24.03.2023 käskkiri nr 1-2/8 „Eestikeelsele õppele üleminekuga seotud tegevuskava 2022/2023.õa kinnitamine“.

kvaliteetset eestikeelset haridust; lapsed on võimelised tõrgeteta jätkama haridusteed eestikeelses põhikoolis; õpetajate professionaalne areng on toetatud ja riigikeele oskuse tase on C1; kogukond, sh lapsevanemad, on kaasatud ülemineku protsessi. Ülevaate kohaselt on lasteaias 12 rühmast neljas rühmas käimas projekt „Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeele rühmas“. Tegevuskavas tuuakse veel välja, et hetkel on õpetajate keeletase A1-C1, õpitegevused toimuvad eesti keeles kuues rühmas ning 16 õpetajat osalevad eesti keele kursustel ja saavad õpetada eesti keeles 2024/2025. õppeaastal. Lapsevanemate häälestatust eestikeelsele õppele ülemineku osas on tegevuskavas hinnatud heaks. Seda kinnitasid ka vestlusel osalenud lapsevanemad.

Järelevalves selgus, et 2022/2023. õppeaasta eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskavast on täidetud mitmed eesmärgid, sh lasteaia dokumentatsiooni pidamine eesti keeles, osalemine eestikeelsetes õppeprogrammides ja üritustel, lasteaias on rääkivad eestikeelsed seinad, muusikatunnid toimuvad eesti keeles, eesti keele õppimiseks on lasteaias ehitatud eraldi ruum.

Sisehindamine

1.5. Koolielse lasteasutuse seadus¹¹ näeb ette, et sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada laste arengut toetavad tingimused ja lasteasutuse järjepidev areng, selgitades välja lasteasutuse tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse arengukava tegevuskava. Aruandes tuleb tuua välja lasteasutuse tegevuse tugevused ja parendusvaldkonnad¹².

1.6. Järelevalves esitati põhjalik sisehindamise aruanne aastate 2014–2018 kohta. Sisehindamise aruandes on vastavalt seadusele¹³ analüüsitud õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnatud nende tulemuslikkust, samuti on toodud välja lasteasutuse tegevuse tugevused ja parendusvaldkonnad. Sisehindamise aruande on kinnitanud direktor¹⁴ ja see on kooskõlastatud pidajaga¹⁵. Aruanne on kooskõlastatud hoolekoguga¹⁶. Aruandes on ühe tugevusena toodud välja, et lasteaias toimub aktiivne ja süstemaatiline eesti keele süvaõpe, mida toetavad õppetunnid, eri liiki konkursid ja koostöö muuseumide, teatrite, eesti lasteaedade ja lastevanematega. Samuti esitati sisehindamise vahearuanne 2022/2023. õppeaasta kohta, mille on kinnitanud direktor¹⁷. Aruanne on kooskõlastatud lasteasutuse hoolekoguga¹⁸ ja pedagoogilise nõukoguga¹⁹. Aruandes on toodud välja lasteasutuse tegevused, analüüsitud nende mõju ja tulemusi vastavalt arengukava arengu põhisuundadele- ja valdkondadele. Lasteaial on sisehindamise kord, mille on kinnitanud direktor²⁰.

1.7. Lasteaia sisehindamise vahearuandest nähtub, et personali riigikeeleoskuse tase on tõusnud paljuski tänu pilootprojektile „Professionaalne eestikeelne rühmaõpetaja vene õppekeele rühmas“. Lasteaias on loodud eestikeelne keskkond, kus personal saab harjutada oma keeleoskust. Osadel töötajatel on sõlmitud lepingud Töötukassaga ja aktiivselt tehakse koostööd Tallinna linna eesti keele metoodikakeskustega (Tallinna Suur-Pae Lasteaed ja Tallinna Lasteaed Sinilill). Lisaks on lasteaias eraldi ruum õpetajatele eesti keele õpetamiseks ja muudeks metoodilisteks koolitusteks. Vestlusel osalenud õpetajad kinnitasid, et lasteaed panustab pidevalt õpetajate eesti keele oskuse parandamisesse.

Järelevalves esitati ka sisehindamise vahearuanne 2021/2022. õppeaasta kohta ning direktori

¹¹ KELS, § 24² lg 1.

¹² KELS, § 24² lg 3.

¹³ KELS, § 24² lg 1

¹⁴ Direktori 29.07.2018 käskkiri nr 1-3/15.

¹⁵ Pidaja esindaja 26.07.2018 kinnitus kooskõlastamise kohta.

¹⁶ Hoolekogu 23.05.2018 protokoll.

¹⁷ Direktori 25.08.2023 käskkiri nr nr 1-2/21.

¹⁸ Hoolekogu 28.08.2023 koosoleku protokoll nr 5.

¹⁹ Pedagoogilise nõukogu 22.08.2023 koosoleku protokoll nr 4.

²⁰ Direktori 20.09.2022 käskkiri nr 1-2/22/14 „Tallinna Arbu Lasteaia sisehindamise korra kinnitamine“.

sõnul koostatakse sisehindamise vahearuanne iga õppeaasta kohta eraldi.

1.8. Vestlusel selgitasid direktor ja õppealajuhataja, et sisehindamise tulemused saadakse mh arenguvestlustest ja rahulolu-uuringutest. Õppeaasta lõpus hindab iga rühm oma õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkust ning koos hinnatakse seda organisatsioonis tervikuna.

2. Õppe- ja kasvatustegevus

Õppekava

2.1. Seadus sätestab, et õppekava on lasteasutuse õppe- ja kasvatustöö alusdokument ja lasteasutus koostab selle koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava (edaspidi *KLRÕK*) alusel²¹. Lasteasutuse õppekava kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse²².

Lasteaed esitas järelevalves õppekava, mille oli kinnitanud lasteaia direktor²³. Õppekava muudatusi oli arutatud pedagoogilise nõukogu koosolekul²⁴ ning kuulatud ära hoolekogu arvamuse²⁵. Ära kuulamisel esitas lasteaed uue õppekava, mille on kinnitanud direktor²⁶. Ka uue õppekava osas on olemas pedagoogilise nõukogu ettepanek²⁷ ja hoolekogu arvamuse²⁸.

2.2. Lasteaia õppekava üldosa vastab *KLRÕK*ile²⁹.

2.2.1. Lasteaia eripära ja liik on õppekavas³⁰ kirjeldatud. Tegemist on Tallinna linna 12-rühmalise munitsipaallasteaiaga. Lasteaia üheks tähtsamaks väärtuseks on õppekava kohaselt tervis. Lasteaias rakendatakse Sebastian Kneippi tervise filosoofia põhimõtteid, mis põhinevad viiel sambal: vesi, liikumine, taimed, tervislik toitumine ja emotsioonid. Lasteaia õppekavas tuuakse eripära all välja veel aktiivset osalemist erinevates riiklikes ja rahvusvahelistes projektides. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuses kasutatakse õppekava järgi projektõpet, õuesõpet, kujundatakse laste keskkonnateadlikkust selliste programmide abil nagu „Loodus ja kunst“, „Keskkonnaharidus“ ja „Emila Reggio“. Õppekava näeb ette, et laste ja personali lõimiseks Eesti ühiskonda viiakse läbi lõimumisprojekte koostöös sõpruslasteaedadega. Järelevalves toimunud rühmade ja tegevuste vaatlused ning vestlused kinnitasid, et õppekavas eripärana välja toodud põhimõtteid rakendatakse lasteaias regulaarselt ning lasteaed pöörab suurt rõhku just terviseedendusele ja keskkonnaharidusele.

2.2.2 Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted on lasteaia õppekavas samad, mis *KLRÕK*is³¹.

2.2.3. Õppekavas toodud eeldatavad üldoskused sarnanevad *KLRÕK*is³² esitatutega. Lasteaia õppekavas on esitatud üldoskused vanuste kaupa, s.o kuni kolmeaastase, nelja-aastase,

²¹ KELS § 16 lg 1.

²² KELS § 16 lg 3.

²³ Direktori 29.08.2023 käskkiri nr 1-2/20 „Õppekava muudatuste kinnitamine“.

²⁴ Pedagoogilise nõukogu 22.08.2023 koosoleku protokoll nr 4.

²⁵ Hoolekogu 28.08.2023 koosoleku protokoll nr 4.

²⁶ Direktori 17.10.2023 käskkiri nr 1-2/31.

²⁷ Pedagoogilise nõukogu 09.10.2023 koosoleku protokoll, nr 1.

²⁸ Hoolekogu 16.10.2023 koosoleku protokoll nr 02.

²⁹ *KLRÕK*, § 2 lg 4; § 4

³⁰ Lasteaia õppekava, p 1.

³¹ *KLRÕK*, § 3 lg-d 1, 2.

³² *KLRÕK*, §-d 11-15.

viieaastase, kuueaastase ja seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskuste tulemused eraldi.

2.2.4. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, sisu, kavandamine ja korraldus ning lapse arengu eeldatavad tulemused on lasteaia õppekavas esitatud seitsmes valdkonnas nagu ka KLRÕKis³³. Liikumise valdkonna sisule on lisatud ujumine. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade kirjeldused ühtivad samuti suuresti riikliku õppekavaga. Esitatud on laste arengu eeldatavad tulemused vanuseti.

2.2.5. Õppekavas on esitatud valdkond keel ja kõne koos valdkonnaga eesti keel kui teine keel. Õppekava kohaselt alustatakse eesti keele õpet kolmeaastaselt eraldi keeletegevuste kaudu või keeleõpet teiste tegevustega lõimides³⁴.

Rühmade moodustamine

2.3. Lasteaias on 12 rühma, sh üks mängu- ja arendusrühm (lastehoid), üks sõimerühm, kaks tasandusrühma ja kaheksa lasteaiarühma. Rühmade moodustamine on kinnitatud direktori käskkirjaga³⁵. Mängu- ja arendusrühmal on direktori sõnul eraldi eelarve ja seal töötavad lapsehoidjad.

2.4. Seadus³⁶ näeb ette rühma registreeritud laste arvu lasteasutuses: sõimerühmas kuni 14 last; lasteaiarühmas kuni 20 last ja liitrühmas kuni 18 last. Tasandusrühmas, kus käivad spetsiifiliste arenguhäiretega lapsed, on lubatud kuni 12 last³⁷. Lasteaia rühmade moodustamise nimekirjast nähtub, et esimeses aiarühmas on 26 last, teises aiarühmas on 25 last, kolmandas aiarühmas on 26 last, neljandas aiarühmas 36 last (sh üheksa last märkega lõpetamise ootel), viiendas aiarühmas 34 last (sh üheksa last märkega lõpetamise ootel), kuuendas aiarühmas on 34 last (sh kaheksa last märkega lõpetamise ootel), seitsmendas tasandusrühmas 12 last, kaheksandas aiarühmas 26 last, üheksandas aiarühmas 26 last, kümnendas tasandusrühmas kuus last, 11. sõimerühmas 18 last, 12. mängu- ja arendusrühmas 17 last.

Lasteasutuse hoolekogu ettepanekul on valla- või linnavalitsusel õigus lapse arenguks vajalike tingimuste olemasolu korral suurendada laste arvu sõimerühmas kuni kahe lapse võrra, lasteaiarühmas kuni nelja lapse võrra ning liitrühmas kuni kahe lapse võrra. Otsus tehakse iga sõime-, lasteaia- ja liitrühma kohta eraldi³⁸.

Tallinna Haridusamet³⁹ on suurendanud laste arvu lasteaias: sõimerühmas Lepatriinu kahe lapse võrra ja kaheksas lasteaiarühmas nelja lapse võrra. Rühmade suurendamise ettepaneku on pidajale teinud hoolekogu⁴⁰, kuna lasteaia järjekorras on 188 last ja see aitab tagada lasteaiakoha võimalikult paljudele lastele. Järelevalves selgitas direktor, et lasteaeda kohta ootavate laste arv on tõesti suur ning seepärast on rühmades laste arvu suurendatud. Osades rühmades on laste arvu suurendatud ka üle KELSis⁴¹ lubatud määra. Direktor selgitas, et nendes rühmades, kus laste arv ületab lubatud piirmäära, on tegelikult osad lapsed osalise koormusega. Lisaks on veel lapsi, kes peaaegu kunagi kohal ei käi ning lapsi, kes käivad ainult pool päeva.

³³ KLRÕK, § 16 lg 2.

³⁴ Õppekava, lk 14.

³⁵ Direktori 15.08.2023 käskkiri nr 2-1/27 „Rühmade kinnitamine 2023/2024 õppeaastaks“.

³⁶ KELS, § 7 lg 1.

³⁷ KELS, § 7 lg 2 p 2.

³⁸ KELS, § 7 lg 1¹.

³⁹ Haridusameti 05.09.2023 käskkiri nr T-7-1/23/331 „Laste arvu suurendamine Tallinna Arbu Lasteaia rühmades“.

⁴⁰ Hoolekogu 28.08.2023 koosoleku protokoll nr 05.

⁴¹ KELS, § 7 lg 1¹.

Kui valla või linna territooriumil on ajutiselt vajadus lasteasutuse koha järele suurem kui olemasolevate lasteasutuste üldkohtade arv, annab KELS⁴² võimaluse luua lasteasutuses osaaajaline koht. Osaajalise kohta loomisel tuleb aga pidada endiselt silmas laste arvu piirmäära rühmas.

Nii järelevalves esitatud rühmade andmed kui EHISe väljavõtted kinnitavad, et osade laste koha suurus lasteaias on 0,5. Rühmades, kus nimekirjas on rohkem lapsi, kui KELSis⁴³ piirmäärad ette näevad, on osa lapsi 0,5 kohaga. Samas polnud EHISe andmetel kõigis suurema laste arvuga rühmades märgitud piisaval hulgal 0,5 kohaga lapsi, et rühma suurus koos 0,5 kohaga lastega oleks vastavuses KELSis⁴⁴ piirmääradega. Selgitame, et KELSis⁴⁵ sätestatud maksimaalse laste arvu peamine eesmärk on tagada kõigile lastele arenguks vajalike tingimuste olemasolu. Ka juhul, kui lasteaias on lapsi, kes käivad osaaajalise kohaga või käivad muidu harva kohal, peab lasteaed tagama, et korraga on rühmas ainult ja alati lubatud arv lapsi. Eriti oluline on seda jälgida, kui rühmas on laste arvu juba niigi suurendatud. Järelevalves ei esitanud lasteaed ühtegi dokumenti, mille alusel oleks võimalik tuvastada, kuidas on korraldatud 0,5 kohaga laste käimine lasteaias nii, et alati oleks tagatud KELSis⁴⁶ sätestatud laste piirarvust kinnipidamine. Direktor esitas vaid väljavõtte õppe- ja kasvatustegevuse päevikust, millest nähtub, et väljavõtte päeval (22.11.2023) ei olnud kõik lapsed lasteaias. Tagamaks, et igal päeval on lasteaias vaid lubatud arv lapsi, peaks olema osaaajalise kohaga laste rühmas käimise kord kindlalt fikseeritud. Seejuures peab pidaja arvestama ka riskiga, et lapsevanemal on õigus nõuda võimalust, et tema laps käiks lasteaias täisajaga.

Õpetajate töökorraldus ja eesti keele õppe korraldus rühmades

2.5. Lasteaias on peamiselt aiarühmad, mis on moodustatud vanuse järgi. Vestlusel lasteaias õpetajatega ja juhtkonnaga selgus, et igas rühmas on kaks õpetajat ja üks õpetaja abi. Neljas rühmas (kaks 6-7aastaste rühma, 5-6aastaste ja 4-5aastaste rühmad) on lisaks kolmas eestikeelne õpetaja. Õpetajatel on iga päev ühine tööaeg kella 11st 14ni, mil on korraga tööl kaks või kolm õpetajat. Vestlusest juhtkonnaga ning õppetegevuste vaatlusest selgus, et eesti keele õpe toimub nendes rühmades, kus on eestikeelne õpetaja, igapäevaselt lõimituna teiste õppetegevustega. Kaks aiarühma (3-4aastaste, 4-5aastaste rühmad), kus eestikeelset õpetajat pole, õpivad eesti keelt eraldi eesti keele tunnis kolm korda nädalas. Kahes aiarühmas on olemas õpetaja ja õpetaja abi, kes räägivad eesti keelt ja seal rakendatakse keelekümbelse metoodikat. Muusika- ja liikumistegevused toimuvad lasteaias eesti keeles. Lisaks pakub lasteaed juhtkonna ja lapsevanemate sõnul eestikeelseid huviringe.

Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine

2.6. Lasteaias päevakava kohaselt on lasteaed avatud esmaspäevast reedeni 07.00–19.00. Päevakava on kinnitanud direktor koos tegevuskavaga⁴⁷.

⁴² KELS, § 19 lg 3.

⁴³ KELS, § 7 lg-d 1, 1¹.

⁴⁴ KELS, § 7 lg-d 1, 1¹.

⁴⁵ KELS, § 7 lg 1¹.

⁴⁶ KELS, § 7 lg-d 1, 1¹.

⁴⁷ Direktori 30.08.2023 käskkiri nr 1-2/22.

2.7. Vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele⁴⁸ on lasteaial kohustus pidada õppe- ja kasvatustegevuse päevikut. Päevikusse kannab õpetaja andmed lapse kohta, andmed vanemate (eestkostjate) kohta, õppeaasta eesmärgid ja põhimõtted nende täitmiseks, andmed läbiviidud õppe- ja kasvatustegevuste kohta⁴⁹. Lasteaed kasutab õppe- ja kasvatustegevuse päevikuna Eliisi. Järelevalves kontrolliti Eliisi täitmise vastavust määrusele⁵⁰ ja see oli nõuetekohane. Sellest õppeaastast on lasteaias hakatud täitma Eliisi eesti keeles.

Määrus⁵¹ näeb ette, et päeviku täitmise üle teostavad kontrolli lasteasutuse direktor ja õppealajuhataja. Vestlusel kinnitas õppealajuhataja, et kontrollib Eliisi täitmist iga päev.

Ettekirjutus pidajale

2.8. Lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 7 lõigetest 1 ja 1¹, § 19 lõikest 3 ning käesoleva õiendi punktis 2.4. toodud selgitustest tagada, et lasteaia rühmade moodustamisel peetakse kinni õigusaktides kehtestatud laste piirarvudest. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2024.

3. Lapse arengu hindamine ja toetamine

Lapse arengu hindamine

3.1. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist⁵². Määruse kohaselt⁵³ tuleb lasteasutuse õppekavas sõnastada lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas analüüsimise ja hindamise korraldus, samuti erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas selle korraldus.

3.2. Lasteaia õppekava⁵⁴ näeb ette, et lapse arengule antakse hinnang kaks korda aastas. Selleks kaasatakse nii spetsialiste kui vanemaid. Lasteaed koostab hinnangu põhjal arengukaardi⁵⁵. Lapse arengu hindamiseks kasutatakse vaatlust, vestlust lapsega, laste tehtud töid, teste ja muid arengu hindamise vahendeid⁵⁶. Lapse arengu kirjeldus koostatakse üks kord aastas, toetudes arengukaardile ning need kajastuvad arengumapis.

Õpetajad kirjeldasid vestlusel, et lapse arengu hindamine toimub peamiselt vaatluse teel, aga igapäevaselt nad vaatlusi ei dokumenteeri. Lapse arengut kajastavad kunstitööd ja ankeedid laste vastustega kogutakse arengumappi. Järelevalves vaadeldi arengumappe juhuvalimi põhjal kahes rühmas ning vaadeldud mappides olid olemas lapse kunstitööd ja erinevad lapse arengut kajastavad ankeedid.

⁴⁸ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 2 p 2.

⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 3.

⁵⁰ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 2 p 2.

⁵¹ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 6.

⁵² KLRÕK, § 24 lg 2.

⁵³ KLRÕK, § 2 lg 4 p-d 4 ja 5.

⁵⁴ Õppekava, p 6.

⁵⁵ Õppekava, p 6, lk 15.

⁵⁶ Õppekava, p 6, lk 16.

3.3. Vestlusel rääkisid õpetajad, et päeva õppe- ja kasvatustegevustest tehakse kokkuvõtte Eliisi. Õpetajad selgitasid, et iga lapse kohta täidetakse tema arengut käsitlev arengukaart Eliisis, arvestades lapse oskusi valdkondade kaupa. Järelevalves vaadeldi juhuvalimi põhjal Eliisis kajastatud lapse arengu jälgimist ja hindamist ning see oli dokumenteeritud.

Lapsevanemad selgitasid vestlusel, et nad saavad oma lapse arengu kohta piisavalt infot, peamiselt Eliisist. Samuti annavad õpetajad tihti igapäevaselt tagasisidet hommikul või õhtul, kui vanemad tulevad rühma.

Arenguestlused

3.4. Riikliku õppekava⁵⁷ kohaselt viib pedagoog vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguestluse, mis annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest ning selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Õppekava⁵⁸ kohaselt toimuvad arenguestlused lasteaias vähemalt üks kord aastas. Lapsevanemad ja õpetajad kinnitasid, et enne arenguestluse toimumist täidab õpetaja individuaalse arengu kaardi ja lapsevanem vajadusel küsitluslehe. Arenguestlusel osalevad vanem, rühmaõpetajad, vajadusel ka logopeed. Arenguestluse läbiviimise kohta koostatakse protokoll. Järelevalves vaadeldi arenguestluste protokolle kahes rühmas ning seal oli dokumenteeritud, mida arenguestlusel arutati. Arenguestluste protokollid olid vene keeles. Selgitame, et keeleseaduse⁵⁹ kohaselt on asjaajamise keel eesti keel, mistõttu peaksid kõik lasteaia dokumendid olema koostatud eesti keeles, sh arenguestluste protokollid.

3.5. Lasteaia õppekavas⁶⁰ oli sätestatud, et kui lapsevanem ei soovi arenguestlust, fikseeritakse see ja allkirjastatakse lapsevanemate ja rühmaõpetajate poolt. Direktor selgitas, et vastav lause pandi õppekavasse, sest igal aastal on mõni lapsevanem, kes ei soovi osaleda ja nii saab lasteaed fikseerida, et lapsevanem loobub ise võimalusest osaleda arenguestlusel. KLRÕKi⁶¹ kohaselt on lasteaial kohustus vähemalt üks kord õppeaastas viia lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguestlus. Arenguestlusest loobumise võimaluse väljatoomine õppekavas võib viidata, justkui ei ole arenguestluse läbiviimine kohustuslik. On arusaadav, et lasteaed ei saa tagada, et kõik lapsevanemad alati osalevad arenguestlusel, kuid lasteaed peaks oma dokumentides ja igapäevases suhtluses rõhutama, et arenguestlusel osalemine on oluline lapse arengu hindamise osa. Samuti peaks lasteaed juhul, kui lapsevanemaga ei õnnestu lapse arengu analüüsimiseks kontakti saada, kaasama protsessi lastekaitse, mitte automaatselt aktsepteerima, et lapsevanem ei osale. Ära kuulamisel edastas lasteaed uuendatud õppekava, kust on jäetud välja lause, et kui lapsevanem ei soovi arenguestlust, fikseeritakse see ja allkirjastatakse lapsevanemate ja rühmaõpetajate poolt. Lisaks on uues õppekavas esitatud kogu info arenguestluste läbiviimise kohta, varem oli lasteaial lisaks õppekavas toodud arenguestluste korralduse kirjeldusele ka arenguestluste läbiviimise kord.

⁵⁷ KLRÕK, § 24 lg 6.

⁵⁸ Õppekava, p 6.

⁵⁹ KeeleS, § 10 lg 1.

⁶⁰ Õppekava, p 6.2.

⁶¹ KLRÕK, § 24 lg 6.

Koolivalmiduskaart

3.6. Lasteasutuse õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemusi üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lähtuvalt koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed⁶².

Lasteaia õppekavas on kirjeldatud lapse koolivalmiduse hindamise põhimõtted ja toodud välja, et koolivalmiduse hindamisel lähtuvad pedagoogid KLRÕKis toodud 6-7aastase lapse eeldatavatest õpitulemustest ainevaldkondade kaupa⁶³.

Järelevalves tutvuti juhuvalimi põhjal kümne lasteaia eelmisel õppeaastal väljastatud koolivalmiduskaardiga ning need vastasid üldiselt määrusele⁶⁴. Kuivõrd määruse kohaselt tuleb koolivalmiduskaardil esitada lapse arengu tulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lähtuvalt koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, soovitame muuta koolivalmiduskaardi vormi selliselt, et seal oleks selgelt välja toodud lahtrid lapse arengu tulemuste kohta kõigis üldoskustes ja valdkondades. Nii saavad koolivalmiduskaarti täitvad õppe- ja kasvatusala töötajad selgelt tuua välja kõik määrukses nõutud arengu tulemused. Praegu lasteaia kasutusel oleval koolivalmiduskaardi vormil ei ole kõik üldoskused ja valdkonnad selgelt esile toodud.

3.7. Õppekava⁶⁵ kohaselt luuakse igale lapsele terviseportfoolio, kuhu kogutakse laste vastuseid, joonistusi, pilte, arengunäitajaid Kneippi viie samba kohta. Järelevalves vaadeldi terviseportfooliod kolmes rühmas ning nendes oli esitatud ülevaade lapse tervisest, sh haigestumisest ja ravist, ning lisaks lapse tervise edendamise seotud tegevustest.

Ettepanekud pidajale ja direktorile

3.8. Lähtudes käesoleva õiendi punktis 3.4. toodud selgitustest tagada lasteaia arenguestluste protokollide koostamine eesti keeles.

3.9. Lähtudes käesoleva õiendi punktis 3.6. toodud selgitustest muuta koolivalmiduskaardi vormi selliselt, et seal oleks selgelt välja toodud lahtrid lapse arengu tulemuste kohta kõigis üldoskustes ja valdkondades.

3.10 Lähtudes käesoleva õiendi punktis 3.5. toodud selgitustest kaasata vajadusel lapse arengu hindamise ja toetamise tagamiseks arenguestluste läbiviimise korraldamisesse lastekaitse.

4. Lapse erivajaduse toetamine

Erivajadusega lapsed

4.1. Koolieelse lasteasutuse seadus⁶⁶ näeb ette, et pedagoogid jälgivad lapse arengut ja toimetulekut lasteasutuses ning vajaduse korral kohandavad õppe- ja kasvatustegevust lapse

⁶² Haridus- ja teadusministri 31.08.2011.a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 6 lg 1.

⁶³ Õppekava, p 6.1, lk 16.

⁶⁴ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 6 lg 1.

⁶⁵ Õppekava, p 1.

⁶⁶ KELS, § 14 lg 1.

erivajaduse järgi. Lasteaia õppekava⁶⁷ näeb ette erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted. Selle kohaselt fikseeritakse individuaalne töö erivajadusega lapsega Eliisis. Järelevalves kontrolliti Eliisi täitmist ning sealt nähtus, et erivajadusega lapse arengu jälgimine ja tegevused on fikseeritud.

4.2. Õppekavas⁶⁸ käsitletakse erivajadusega lastena kõnehäiretega lapsi, aktiivsus- ja tähelepanuhäirega lapsi, vasakukäelisi lapsi, andekaid lapsi, kerge füüsilise puudega lapsi, koolipikendusel olevaid lapsi ning allergilisi ja diabeeti põdevaid lapsi. Kõigi erivajaduste kohta on õppekavas toodud välja põhimõtted, mida nende laste puhul peetakse oluliseks ja millised on õppe- ja kasvatustegevuse erisused.

Tugispetsialistid

4.3. KELS⁶⁹ näeb ette, et lapsele tagatakse vajaduse korral logopeedi ja eripedagoogi või muu tugiteenus, mille rakendamiseks loob võimalused lasteasutuse pidaja ning mille rakendamist korraldab direktor.

4.4. Lasteaias on olemas psühholoog ja kolm logopeedi, nendest kaks töötavad tasandusrühmades.

Kahel logopeedil on olemas erialane magistrikraad ja nad vastavad kvalifikatsiooninõuetele⁷⁰. Psühholoogil puudub erialane magistrikraad ja kutse, temaga on ebaõigesti sõlmitud tähtajatu tööleping. KELS ei näe ette psühholoogi kvalifikatsiooninõudeid, kuid luues lasteaias psühholoogi ametikoha KELSis⁷¹ alusel, peab siiski olema tagatud, et tugiteenust osutab kvalifitseeritud spetsialist. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses⁷² on psühholoogi kvalifikatsiooninõuded erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või koolipsühholoogi kutse, sh on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses⁷³ seatud kvalifikatsiooninõuded logopeedile ja eripedagoogile samad, mis KELSis. Ka lasteaia psühholoog peab vastama kvalifikatsiooninõuetele. Kui on vajadus tagada lasteaias psühholoogi teenus, peab lasteaed kindlustama, et tugiteenust osutab kvalifitseeritud psühholoog.

Ühel tasandusrühma logopeedil on kõrgharidus logopeedias, kuid tal puudub erialane magistrikraad. Temaga on sõlmitud tähtajaline tööleping vastavalt seadusele⁷⁴. Eripedagoogi lasteaias ei ole, kuid EHISe andmetel on lasteaias lapsi, kellele on vajalik osutada eripedagoogi teenust. Eripedagoogi ülesandeid täidab psühholoog ning järelevalve ajal esitas ta taotluse kutsekotta, et saada eripedagoogi kutse. Kuivõrd psühholoogil ei ole eripedagoogika alast magistrikraadi ega kutset, ei vasta ta kvalifikatsioon KELSis⁷⁵ eripedagoogile esitatud nõuetele. Seega ei ole lasteaias KELSis⁷⁶ mõttes tagatud eripedagoogi teenus.

Ärakuulamisel leidis lasteaed, et üks nende logopeed vastab eripedagoogi kvalifikatsioonile ja

⁶⁷ Õppekava, p 7, lk 18.

⁶⁸ Lasteaia õppekava, p 7.

⁶⁹ KELS, § 14 lg 2.

⁷⁰ KELS, § 22¹ lg 7.

⁷¹ KELS, § 14 lg 2.

⁷² PGS, § 74¹ lg 8.

⁷³ PGS, § 74¹ lg-d 7, 9.

⁷⁴ KELS, § 22 lg 4².

⁷⁵ KELS, § 22¹ lg 8.

⁷⁶ KELS, § 14 lg 2.

esitas tema magistriõppe diplomi ja Eesti ENIC/NARIC kinnituse. Diplomilt selgub, et ta on lõpetanud eripedagoogika õppekava, aga spetsialiseerumisega kõnehäiretega inimestega logopeedilisele tööle. Seega vastab tema kvalifikatsioon ainult logopeedi kvalifikatsioonile.

4.5. Juhtkonna ja tugispetsialistide sõnul on erivajadusega laste vanematel võimalik kindlatel päevadel pöörduda tugispetsilisti poole, et pidada nõu ja saada tuge. Lisaks juhendavad tugispetsialistid enda sõnul ka õpetajaid, et nad saaksid paremini lapse erivajadust rühmas toetada.

Ettekirjutus pidajale

4.6. Lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 ja § 22¹ lõikest 8 ning käesoleva õiendi punktis 4.4. toodud selgitustest tagada lasteaias eripedagoogi teenuse osutamine kvalifitseeritud eripedagoogi poolt. Täitmise tähtaeg: 01.04.2024.

4.7. Lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 ja käesoleva õiendi punktis 4.4. toodud selgitustest hinnata psühholoogi teenuse osutamise vajadust lasteaias ja vajaduse olemasolul tagada psühholoogi teenuse osutamine kvalifitseeritud psühholoogi poolt. Täitmise tähtaeg 01.04.2024.

Pidaja tegi ärakuulamisel ettepaneku pikendada ettekirjutuste 4.6. ja 4.7. tähtaegsid kuni 1. septembrini 2024. Pidaja toob põhjendusena välja, et kvalifitseeritud eripedagoogi leidmine võib osutuda keerukaks. Psühholoogi osas mainib pidaja, et praeguse psühholoogi töö on planeeritud tervele õppeaastale ja on mõistlik õppeaasta lõpuni jätkata lastele vajaliku psühholoogilise toe andmist.

Pidaja ettepanek rahuldatakse osaliselt, st ettekirjutuse täitmise tähtaega pikendatakse ühe kuu võrra (varem 01.03.2024). See on piisav aeg, et lasteaed saaks korraldada konkursi eripedagoogi ja vajadusel psühholoogi ametikoha täitmiseks. Kui leitakse kvalifitseeritud psühholoog, saab tema õppeaastaks planeeritud tööd jätkata. Kuna lasteaial on seadusest⁷⁷ tulenev kohustus igal ajal tagada kvalifitseeritud tugispetsialistide kättesaadavus, ei saa pidada põhjendatuks, et lasteaiale antakse selle nõude täitmiseks pikem aeg, kui võib kuluda tugispetsialisti ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi jaoks.

5. Õppe- ja kasvatusala töötajad

Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

5.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust koolieelse lasteasutuse seaduses⁷⁸ sätestatule ning võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust (väljavõte 12.12.2023) kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

5.2. Lasteaia õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli kokku 35: direktor, õppealajuhataja, kolm logopeedi, psühholoog, ujumisõpetaja, eesti keele õpetaja, muusikaõpetaja ja 26 alushariduse õpetajat.

⁷⁷ KELS, § 14 lg 2.

⁷⁸ KELS, § 11 lg 2 p 1.

5.3. Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 30 õppe- ja kasvatusala töötajal.

5.4. Kvalifikatsioon ei vasta seaduses⁷⁹ kehtestatud nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

1. Logopeed, puudub magistritaseme haridus, sõlmitud tähtajaline tööleping.
2. Alushariduse õpetaja, puudub kõrgharidus, sõlmitud tähtajaline tööleping
3. Psühholoog, puudub erialane magistrikraad või psühholoogi kutse, sõlmitud tähtajatu tööleping.
4. Eesti keele õpetaja, puudub kõrgharidus, sõlmitud tähtajatu tööleping.

Juhime tähelepanu, et KELS⁸⁰ kohaselt võib juhul, kui pedagoogi vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat pedagoogi, direktor sõlmida tähtajalise töölepingu tähtajaga kuni üks aasta isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada lasteasutuse õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine. Seega võib kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate pedagoogide lasteaias sõlmida vaid tähtajalisi töölepinguid.

Kvalifikatsiooni ei saanud hinnata järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

1. Alushariduse õpetaja, puudub Eesti ENIC/NARIC Keskuse tunnustus, sõlmitud tähtajatu tööleping.

5.5. Täiendavalt oli vaatluse all lasteaija töötajate keeleoskuse tase vastavalt Vabariigi Valitsuse määrmuses⁸¹ kehtestatule. Lasteaija õppe- ja kasvatusala töötajast puudub ametikoha nõuetele vastav keeletase üheksal töötajal. 2023. aastal on Keeleamet teinud neile töötajale ettekirjutuse B2 keeletasme keeleoskuse täiendamiseks või keeletaseme eksami sooritamiseks.

5.6. Lasteasutuses töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada lasteasutuse õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine⁸².

Lasteaias on pedagooge, kellele on sätestatud kvalifikatsiooninõuded, 35, üks neist töötab 0,5 koormusega. Kvalifikatsiooninõuetele vastab 30 pedagoogi. Arvestades õpetajate töökoormust viivad 84% õppe- ja kasvatustegevuse mahust läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 16% läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Lasteaija kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide arvu saab hinnata piisavaks, et tagada lasteasutuse õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine.

⁷⁹ KELS, § 22¹.

⁸⁰ KELS, § 22 lg 4².

⁸¹ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 6 p 1; § 8 p 6.

⁸² KELS, § 22 lg 4³.

Õppe- ja kasvatusala töötajate täiendõpe ja toetamine

5.7. Pedagoogid on lasteaia laste arengu suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad⁸³, mistõttu on hea, kui õpetajad on kursis võimalikult nüüdisaegsete arengutega õpetamis- ja kasvatusala meetodikates. Seepärast on igati kasulik, et lasteaed võimaldab igal aastal või vähemalt iga paari aasta järel õpetajatel osaleda koolitustel või toetab nende erialast täiendamist muul viisil. Pidades silmas eestikeelsele õppele üleminekut alates järgmisest õppeaastast, on oluline, et õpetajad osaleksid ka eesti keeles või eesti keele õpetamise meetodikakoolitustel.

Järelevalves vaadati EHISe andmeid (väljavõte 22.11.2023) aastatel 2019–2023 lasteaia õppe- ja kasvatusala töötajate eesti keele õpetamisega seotud koolituste kohta. Selgus, et 2019. aastal osales viis õpetajat koolitusel „Eesti keele õpetamine vene õppekeelega koolieelse lasteasutuse rühmas“. 2022. aastal on lasteaed pööranud eesti keele õpetamise koolitustele eriti suurt tähelepanu. 21 õpetajat osalesid koolitusel „Eesti keele õpetamise toetamine draamaõpetuse kaudu. Eesti keele õpetamine meeskonnatööna“, kuus õpetajat koolitusel „Eesti keele õpetamine läbi lugemispõhise õppe ja lapse lugemismaailma süvenemise, mis on orienteeritud ümbritseva maailma tajumisele“, seitse õpetajat koolitusel „Eestikeelne õpetaja vene õppekeelega rühmas“ ja üks õpetaja koolitusel „Eesti keele ja kultuuri ning eestikeelse aineõppe rakendamise täienduskoolitus“. Eelnevast nähtub, et lasteaed on aktiivselt panustanud õpetajate eesti keele õpetamise meetodika täiendamisesse.

5.8. Vestlustel rääkisid õpetajad ja tugispetsialistid, et lasteaed võimaldab töötajatel osaleda koolitustel ning toetab ka nende eesti keele õpet. Lasteaia toimuvad kolm korda nädalas eesti keele kursuse tunnid, kus osaleb 13 töötajat. Osa töötajatest õpivad eesti keelt ka teistel koolitustel väljaspool lasteaeda. Vestlusel juhtkonnaga ja lasteaia ruumide vaatlusel selgus, et loodud on eraldi ruum eesti keele õppimiseks. Õpetajad selgitasid, et eestikeelsed õpetajad toetavad neid õpetajaid, kes veel eesti keelt omandavad. Direktor rääkis, et lasteaed osaleb ka pilootprojektis, mille raames kaks õpetajat saavad kaheks kuuks minna eesti õppekeelega lasteaeda. Nii töötajate kui juhtkonna sõnul toimuvad töötajatega regulaarselt arenguestlused.

Ettekirjutus pidajale

5.9. Tulenevalt koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõikest 4² ja käesoleva õiendi punktis 5.4. toodud selgitustest tagada, et kvalifikatsioonitorgetele mittevastavate pedagoogidega, kellega on sõlmitud tähtajatud töölepingud, sõlmitakse tähtajalised töölepingud tähtajaga kuni üks aasta. Täitmise tähtaeg 01.04.2024.

⁸³ KLRÕK, § 5 lg 2.